

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 05/04/2021 17:36
Sayı: E-120.07-0804441
GİD
sof

7/40385 GK 91

Sayı : E-54045643-610-1010892

05.04.2021

Konu : Soru Önergeleri (7/40385)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.02.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.774122 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR'a ait 7/40385 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/40385) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: D90907C1-BD70-44A6-A94E-1936833F5977

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Tülin DURAK
Mali Hizmetler Uzmanı
Telefon No: (312) 258 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN KAMİL PROF. DR. KAMİL OKYAY SINDIR'A
AİT 7/40385 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Tarımsal verimliliğin artırılmasında ve tarım sektöründe katma değerın yükseltilmesinde su ve sulama yatırımları en önemli etken konumundadır. Sulama, tarımda çarpan etkisi gösteren bir yatırımdır. Mevcut suyun sulama alanlarında program dâhilinde kullanımının sağlanması büyük önem arz etmektedir. Bunun için işletmedeki tüm barajlarımız için işletme programları hazırlanmakta ve bu programlara göre işletilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, her sulama tesisi için tarımsal faaliyet ve sulama tesisini, mevcut su potansiyeline göre bütünleştiren, sulama suyunun gerçek ihtiyaçlar düzeyinde, zamanında ve sürdürülebilir bir şekilde çevreye zarar vermeden kullanımını sağlayan planlı su dağıtım çalışmaları yürütülmektedir.

Her sulama sezonu öncesinde, su kaynağının mevcut durumu ve ihtiyaçların karşılaştırılması ile bir durum analizi yapıp, analizle belirlenen; kritik, kısıntılı veya yeterli seviye şartlarına göre bir faaliyet planı hazırlamakta ve talimata uygun bir şekilde işletilmektedir.

Bu kapsamda su sıkıntısı yaşanacağı öngörülen Bölgelerimizde, Mülki İdareler, Belediyeler, sulayıcı örgütler, çiftçi örgütleri ve önder çiftçilerin katılımlarıyla "kuraklık ve alınacak tedbirler" hususunda toplantılar yapılmaktadır. Bu toplantılarda alınan kararlar doğrultusunda Bölgenin mevcut su durumuna göre birçok tedbir (sadece sabit tesis olan meyve bahçelerine su verilmesi, rotasyonla sulama yapılması, kısıtlı sulama, ikinci ürünün ekilmemesi, az su tüketen bitkilerin ekilmesi, gece sulamaları vb.) alınmakta ve uygulanmaktadır. Yöre çiftçileri mevcut suyun tasarruflu kullanılması konusunda uyarılmaktadır.

Yapılan çalışmalar sonucunda 2000'li yılların başında tarımsal sulamada %6 olan modern sulama sistemlerinin oranı %28'e yükseltilmiştir. Basınçlı borulu sulama şebekelerinin kullanılması ile aynı miktardaki su ile daha fazla arazinin yağmurlama ve damla sulama yöntemi ile sulanması sağlanacaktır. Basınçlı borulu sulamaya geçilmesi ile iletim kayıpları minimum seviye indirilmekte ve tarla içi sulama sistemleri ile önemli ölçüde su tasarrufu sağlanarak çiftlik randımanı maksimum seviyeye yükseltilmektedir.

Ayrıca, borulu sulama şebekeleri üzerinde bulunan su alma vanalarının bir merkezden kontrol edilebilmesi ve bu vanalardan alınan suyun ölçülebilmesi için hidrolik su alma vanaları kullanılmaya başlanmıştır. Bu sayede kullanılan su miktarının kontrol altına alınması ve ölçümünün yapılması suretiyle su tasarrufu sağlanması amaçlanmıştır.

DSİ tarafından inşa edilen, toplam 186 Milyar m³ kapasiteye sahip 861 adet büyük baraj ile 613 gölet ve bent bulunmaktadır. 19 Ocak 2021 tarihi itibarıyla Ülkemizdeki tüm baraj ve göllerdeki doluluk oranı %33,1'dir. 2023 yılına sonuna kadar işletmeye alınması hedeflenen 150 adet yeraltı depolama tesisi ile 40 Milyon m³ suyun depolanarak 600.000 kişiye ilave içme suyu temin edilecek ve 60.000 dekar arazi sulanacaktır.

Ülkemizde suyun yönetimi hususunda sürdürülebilir su yönetimi hedeflerine ulaşmak, gereksiz su kullanımlarını önleyerek su tasarrufu sağlamak amacıyla oldukça önemli adımlar atılmaktadır. Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) ile; havza ve sektörel alt havza ölçeğinde her sektörün (içme-kullanma, çevre, tarım, enerji, sanayi, vd.) ihtiyacı olan suyun, ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan analiz edilerek, adil bir şekilde geleceğe yönelik (1-6, 12 ve 18 yıllık) planlanması yapılmaktadır. Ayrıca, Su Tahsis Planları ile su kaynaklarının kullanılmasında ve

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

yararlanılmasında uyulacak önceliklendirmenin yapılması, suyun miktar ve kalite olarak yönetiminin sağlanması sayesinde gereksiz su kullanımlarının önüne geçilmektedir. Sorumlu ve ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan yıllık raporlama bilgileri ile planlara uygun tahsis yapılıp yapılmadığı kontrol edilerek sektörel su tahsislerinin takibi yapılmaktadır.

Mevcut su kaynaklarının miktar ve kalite açısından daha iyi olması ve kullanılmış suların tekrar kullanılması amacıyla Bakanlığımız tarafından “Kullanılmış Suların Yeniden Kullanım Alternatiflerinin Değerlendirilmesi Projesi” yapılmıştır. Proje kapsamında; hem atıksu arıtma tesislerinde arıtılan atıksuların, hem de tarımsal sulamadan dönen suların kalitesinin iyileştirilerek tekrar kullanılması yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

İçme-kullanma suyunun etkin kullanılması ve israfının önlenmesi için içme-kullanma suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıplarının kontrolüne ilişkin usul ve esasları düzenlemek maksadıyla “İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliği” (R.G 28894 sayı, 8/5/2014 tarih, Değişiklik R.G 30874 sayı, 31/8/2019 tarih) ve Yönetmelikte belirlenen esasları detaylandırmak ve su idareleri ile belediyelere yol göstermek maksadıyla “Teknik Usuller Tebliği” (R.G 29418 sayı, 16/7/2015 tarih, Değişiklik R.G 31253 sayı, 23/09/2020 tarih) yayımlanmıştır.

Sulama sistemlerinde de suyun verimli kullanılması, su tasarrufunun sağlanması, kayıpların azaltılması ve izinsiz kullanımların önlenmesi ile sulama suyu temini, dağıtımı ve kullanım maliyetlerinin azaltılmasının sağlanması amaçları ile “Sulama Sistemlerinde Su Kullanımının Kontrolü ve Su Kayıplarının Azaltılmasına İlişkin Yönetmelik” yayımlanmıştır. Söz konusu Yönetmelikte; sulama randımanının 2024 yılına kadar %55 seviyesinde yükseltilmesi hususu yer almaktadır.

"NACE Kodlarına Göre Endüstriyel Su Kullanım Verimliliği Projesi" ile endüstriyel su kullanım verimliliğine ilişkin Ülke genelinde faaliyette bulunan sanayi tesislerine karşılık gelen NACE kodları bazında, su kullanım verimliliğinin iyileştirilmesi hedeflenmektedir.

Burdur Gölü'nde son yıllarda ortaya çıkan su seviyesindeki düşüşün önüne geçilmesi ve gölün su kalitesinin iyileştirilmesi maksadıyla Bakanlığımız koordinasyonunda "Burdur Gölü Alt Havzası Eylem Planı" hazırlanarak yürürlüğe girmiştir. Burdur Gölü Alt Havzası Eylem Planı adımlarından biri olan "Burdur Gölü su dengesinin kontrol altına alınması" eylemi kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar ile, Burdur Gölü'nde su seviyesindeki düşüşün ana nedenlerinden birinin de göl aynasında gerçekleşen yüksek miktardaki buharlaşma olduğu teyit edilmiştir. Bu kapsamda buharlaşmanın azaltılarak su dengesinin kontrol altına alınması maksadıyla "Burdur Gölü Buharlaşmanın Azaltılması ARGE Projesi" gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda hazırlanan "Burdur Gölü Üzerinde Güneş Enerji Santrali ile Buharlaşmanın Azaltılması ve Elektrik Enerjisi Üretme İmkanlarının Araştırılması Fizibilite Raporu" ile göl yüzey alanının 1400 ha'lık kısmına güneş enerji santrali kurulması halinde yıllık 105 Milyon m³/yıl toplam buharlaşma miktarından, ortalama 5,2 Milyon m³/yıl azalma olacağı, 2.453 Gwh/yıl enerji üretimi sağlanabileceği ve bu enerji üretimi ile yıllık yaklaşık 3 Milyar TL gelir elde edilebileceği hesaplanmıştır.